

Nieuwsbrief 7 gecombineerde provinciale staten- en waterschapsverkiezingen, 18 maart 2015**29 januari 2015**

Deze nieuwsbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft tot doel u te informeren over kwesties die van belang zijn voor de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen.

1. Aanvullende info over hertelling

U bent in de vorige nieuwsbrief geïnformeerd over een wijziging van het Kiesbesluit. In artikel P 5 is bepaald dat, wanneer er bij gecombineerde provinciale staten- en waterschapsverkiezingen voor één van beide verkiezingen een hertelling plaatsvindt, die hertelling moet geschieden in aanwezigheid van het centraal stembureau van de andere verkiezing. Alleen het centraal stembureau en het vertegenwoordigend orgaan kunnen besluiten tot een hertelling. Deze organen zullen van BZK een brief ontvangen waarin de nieuwe regels worden toegelicht.

Let op: de gemeente is dus niet bevoegd om te besluiten tot een hertelling! Het ministerie van BZK heeft voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 een circulaire verspreid waarin wordt ingegaan op de belangrijkste aandachtspunten bij het hertellen van stemmen. Deze circulaire is nogmaals ter informatie bijgevoegd.

Uitvoering hertelling

Indien het centraal stembureau of het vertegenwoordigend orgaan van de provincie of het waterschap besluiten tot een hertelling, kunnen zij zich laten bijstaan door ambtenaren van de gemeente, aan te stellen door de burgemeester en wethouders (artikel P 21 en N 5 van de Kieswet zijn van toepassing).

2. BZK-website en toolkitInformatie voor de kiezer

De website van BZK www.verkiezingen2015.nl is inmiddels ook gevuld met informatie voor de kiezer. Op de website kunnen kiezers zien of zij in hun eigen gemeente voor zowel de waterschaps- als de provinciale statenverkiezing kunnen stemmen, of alleen kiesgerechtigd zijn voor de laatste verkiezing (voor het waterschap Vechtstromen wordt namelijk geen verkiezing georganiseerd, vanwege een herindelingsverkiezing eind 2013). Mocht er per abuis voor uw gemeente toch verkeerde informatie staan genoteerd, wordt u verzocht dit te melden via postbus.verkiezingen@minbzk.nl.

Social media plan

Het ministerie van BZK heeft op de website www.verkiezingen2015.nl/toolkit een social media plan geplaatst. U kunt hiervan gebruik maken om kiezers te informeren over de aankomende verkiezingen.

Overzicht SWS

Het ministerie van BZK heeft gemeenten met meerdere waterschappen binnen de gemeentegrenzen gevraagd om informatie aan te leveren over hun besluit omtrent het stemmen in een willekeurig stemlokaal (SWS) binnen de gemeente. Deze gemeenten kunnen op grond van artikel J 5 van de Kieswet besluiten om SWS voor de waterschapsverkiezingen in alle stemlokalen toe te staan, SWS in te perken tot binnen de grenzen van het waterschap, of SWS in één of enkele stemlokalen toe te staan.

In de toolkit van het ministerie van BZK is een overzicht van de binnengekregen reacties geplaatst. Deze informatie kan andere gemeenten van pas komen bij het maken van het formulier K 6, het aanvraagformulier voor een kiezerspas. Dit overzicht is gemaakt op basis van de reacties die BZK heeft ontvangen de gemeenten. Gemeenten met meerdere waterschappen die nog niet op het verzoek van het ministerie van BZK hebben gereageerd wordt gevraagd dit alsnog te doen. Het overzicht wordt dan aangepast.

Brief aan verzorging- en verpleeghuizen

Gemeenten worden verzocht verzorging- en verpleeghuizen te informeren over de gecombineerde verkiezingen. Het ministerie van BZK zal dat niet zelf doen. In de toolkit is een voorbeeldbrief opgenomen die gemeenten hiervoor kunnen gebruiken. In de voorbeeldbrief wijst de burgemeester op de regels over het verlenen van een volmacht en de toegestane identiteitsbewijzen. De instellingen worden geadviseerd hun bewoners te vragen om tijdig te controleren of hun identiteitsbewijzen nog geldig zijn en dat het enkele dagen kan duren om een nieuw identiteitsbewijs aan te vragen. Daarnaast wordt geadviseerd om de stempassen ruim op tijd aan de bewoners te verstrekken, zodat zij tijdig een eventuele volmacht kunnen verlenen.

3. Controleren drukproeven stempassen

Op 14 januari jl. is aan alle gemeenten een brief verstuurd. Bijgevoegd bij de brief zijn voorbeeldstempassen en voorbeeldkiezerspassen voor de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen. Deze voorbeeldpassen zijn verstuurd omdat bij vorige verkiezingen was gebleken dat de gemeenten soms stempassen ontvingen van hun drukker die qua kleurgebruik niet voldeden aan de eisen. U kunt de voorbeeldpassen gebruiken ten behoeve van een goede controle van de drukproeven. Vaak controleren gemeenten drukproeven digitaal, via een pc. Kleuren op een beeldscherm wijken echter vaak af van de voorgeschreven kleuren.

Er kunnen in de praktijk kleine verschillen bestaan tussen de kleuren op de voorbeeldpassen en de drukproeven die u ontvangt. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten om te grote kleurverschillen te constateren en eventueel daarop actie te ondernemen. Overigens is gebleken dat het gebruik van kleuren in het gemeentelogo het ontstaan van kleurverschillen op de rest van de stempas kan beïnvloeden. Het risico op kleurverschillen blijkt kleiner te zijn als gemeenten in hun logo uitsluitend de kleur zwart gebruiken.

4. Bekendmaking voorlopige verkiezingsuitslag

Voor de uitslagen van de gecombineerde verkiezingen zal op de verkiezingsavond veel media-aandacht zijn. Kiezers, politieke partijen, waterschappen en provincies zullen de voorlopige uitslagen willen ontvangen. Hoewel niet in de Kieswet voorgeschreven ondersteunt het ministerie van BZK daarom het gebruik dat gemeenten de voorlopige uitslagen van de verkiezingen doorgeven aan de media, op basis van tellingen op lijstniveau. Op basis van die voorlopige uitslagen organiseren media en politieke partijen verkiezingsavonden. Het ministerie verzoekt alle gemeenten hieraan hun medewerking te verlenen.

De minister van BZK heeft een brief verstuurd aan de commissarissen van de koning en de dijkgraven over de gecombineerde verkiezingen en er wordt een persbericht uitgebracht. Cdk's en dijkgraven worden geïnformeerd dat vanwege de gecombineerde verkiezingen veel van gemeenten wordt gevraagd.

In de brief worden Cdk's en dijkgraven erop gewezen dat het moment waarop de voorlopige uitslag bekend wordt gemaakt door gemeenten, mogelijk op een later moment plaatsvindt dan bij de vorige verkiezingen, omdat er voor twee verkiezingen geteld moeten worden, en omdat er stembureaus zullen zijn die de verkiezingen na elkaar moeten tellen.

5. Nieuwe versie OSV en instructiebijeenkomsten

Gemeenten kunnen rond 18 februari de cd-rom verwachten met daarop de OSV-programmatuur en kandidatenlijstbestanden. De Kiesraad ontvangt van de centraal stembureaus van zowel de provinciale statenverkiezingen als de verkiezingen voor het algemeen bestuur van een waterschap de vastgestelde lijsten en neemt deze op de cd-rom op. Op het moment van verzending naar de Kiesraad zijn deze lijsten nog niet onherroepelijk geworden. Indien een eventuele beroepszaak nog leidt tot een aanpassing van een kandidatenlijst, worden gemeenten daarvan door het centraal stembureau in kennis gesteld.

De OSV-programmatuur is aangepast voor gebruik bij gecombineerde verkiezingen. Gemeenten kunnen bij installatie van het programma aangeven voor hoeveel verkiezingen zij deze installatie zullen gebruiken. Vervolgens kunnen zij de resultaten van de provinciale statenverkiezing en (mogelijk meerdere) waterschapsverkiezingen in het programma invoeren. Mocht de cd-rom eind februari nog niet zijn ontvangen, neem dan contact op met het Informatiepunt Verkiezingen (070 - 4267329 of informatiepunt@kiesraad.nl).

De gevolgen van deze ontwikkelingen voor de installatie en het gebruik van de programmatuur zijn in de handleiding bij de cd-rom opgenomen. Daarnaast heeft de IVU enkele instructiebijeenkomsten voor gemeenten gepland. Geïnteresseerden, die zich niet reeds via een andere weg hebben opgegeven, kunnen zich aanmelden met behulp van het aanmeldformulier (zie bijlage). Op dit formulier zijn tevens de locaties en de data voor de bijeenkomsten te vinden. U kunt uw aanmelding sturen naar osv@ivu.nl.

6. Wijziging Wet BRP en bepalen kiesgerechtigdheid

Op 2 februari 2015 is de dag van kandidaatstelling voor de gecombineerde verkiezingen. Op grond van de Kieswet wordt dan bepaald wie kiesgerechtigd is. U wordt er op gewezen dat de Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP) sinds 1 januari 2015 regelt dat als datum van adreswijziging de werkelijke datum van verhuizing wordt geregistreerd bij een tijdige aangifte. Dit houdt o.a. in dat aangifte van adreswijziging kan plaatsvinden tot en met 9 februari als een verhuizing heeft plaatsgevonden op 2 februari. Dit heeft als gevolg dat als op 2 februari de kiesgerechtigdheid wordt bepaald voor de verkiezingen, de kiezersregisters mogelijk niet volledig zijn, omdat tot 9 februari een verhuizing per 2 februari kan worden geregistreerd. Dit betekent dat u tussen 2 en 9 februari handmatig eventuele mutaties zult moeten verwerken om het kiezersregister up to date te houden. Dit is niet nodig indien na 9 februari het kiesregister wordt opgemaakt. U wordt geadviseerd dit alleen te doen na voorafgaand overleg met het bedrijf dat de stempassen voor uw gemeente personaliseert. Mogelijk kan uw producent de stempassen niet op tijd leveren indien u het kiesregister laat aanlevert.

Daarnaast wordt gevraagd dat u bij het bepalen van de kiesgerechtigdheid rekening houdt met de invoering van het Logisch Ontwerp GBA versie 3.9. Dit heeft enige gevolgen voor het opmaken van kiezersregisters. De NVVB heeft daarover het volgende geschreven:

Op 31 januari 2015 gaat LO GBA versie 3.9 in werking. Kort daarop moeten gemeenten selecties draaien voor de verkiezingen. Het is van belang dat de invoering van LO 3.9, waarbij een conversie plaatsvindt, deze selectie niet teveel in de weg zit. Vandaar dat wij u enkele aandachtspunten willen meegeven.

1. Het invoeringsplan LO3.9 van het Agentschap BPR meldt dat donderdag 29 januari de laatste dag is dat er GBA-bijhoudingsberichtcycli mogen worden gestart.
2. Uiterlijk op vrijdag 30 januari kunt u zoveel mogelijk cycli af te ronden door meerdere malen de GBA-mailbox te benaderen.

3. Toekomstige intergemeentelijke verhuizingen waarvan schriftelijke, aan de balie of via internet aangifte is gedaan en toevallige gebeurtenisberichten na het opmaken/doorvoeren van akten of latere vermeldingen van de burgerlijke stand, die automatisch berichten genereren, dient u voor de dagen vrijdag 30 januari t/m maandag 2 februari zoveel mogelijk te voorkomen.
4. Berichtencycli vanwege gebeurtenissen op vrijdag 30 januari en eventueel zaterdag (voor gemeenten die dan open zijn) kan een gemeente pas de maandag daarop starten als duidelijk is dat de conversie in die gemeente goed is gegaan of dat daaruit voortgekomen problemen zijn opgelost.
5. Wij adviseren het draaien van de selectie van kiesgerechtigden zo mogelijk wat uit te stellen, om extra herstelwerk aan dit bestand te voorkomen. Wij realiseren ons dat dit in een aantal gevallen wellicht niet mogelijk zal zijn i.v.m. afspraken met de drukker van de kiezerspassen.
6. Moet de selectie toch kort na 2 februari gedraaid worden, dan adviseren wij om cycli die maandag 2 februari worden gestart, zo snel mogelijk af te ronden door wederom vaker de GBA-mailbox te benaderen. Als alle gemeenten dit doen, beperken we het extra werk voor het kiezersbestand.
7. BPR zorgt ervoor dat de limiet voor het aantal aanlogs op uw GBA-mailbox per dag verdubbeld wordt voor de dagen donderdag 29 januari t/m dinsdag 3 februari.

7. Ondersteuningsverklaringen

Om mee te doen aan de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen moeten partijen die daarin nog geen zetel hebben per kieskring waarin zij willen deelnemen, 30 ondersteuningsverklaringen inleveren. Wanneer op de dag van kandidaatstelling, 2 februari, onvoldoende verklaringen zijn overgelegd, dan wordt dit als verzuim aangemerkt. Partijen kunnen dit verzuim tot uiterlijk 15:00 uur op 6 februari herstellen. Gemeenten dienen tot die tijd kiesgerechtigden te faciliteren die een ondersteuningsverklaring willen ondertekenen. De ondertekening wordt gedaan in het bijzijn van (de burgemeester of) een daartoe aangewezen ambtenaar. Tevens wordt op dat moment gecontroleerd of de ondersteuner als kiezer voor de desbetreffende verkiezing is geregistreerd. Bij waterschapsverkiezingen zal de gemeente moeten controleren of de ondersteuner als kiezer is geregistreerd voor het waterschap waarvoor ondersteuning wordt verleend.

Zoals in de circulaire van juli 2012 (met kenmerk: 2012-0000394362) reeds gecommuniceerd is moeten gemeenten er zorg voor dragen dat gedurende de periode dat de ondersteuningsverklaringen kunnen worden afgelegd, altijd deskundig personeel aanwezig is, zodat de kiezer de verklaring kan afleggen. Tevens dient deze informatie ook bij andere (balie) medewerkers en/of telefonistes/receptionistes bekend te zijn zodat zij de kiezer die zich meldt met het verzoek een ondersteuningsverklaring af te leggen op de juiste wijze kunnen informeren en doorverwijzen. Het is wenselijk én handig om deze informatie rondom het afleggen van een ondersteuningsverklaring ook op uw gemeentelijke website te plaatsen en bij voorkeur voorzien van een telefoonnummer/ contactpersoon waarmee de politieke partij - respectievelijk de kiezer - contact kan op nemen om een afspraak te maken om de ondersteuningsverklaring af te leggen. Het is echter belangrijk dat het afleggen van een ondersteuningsverklaring ook zonder afspraak mogelijk blijft. Gemeenten worden erop gewezen dat zij hiervoor voldoende mogelijkheid moeten bieden.

Het staat politieke partijen vrij om in of in de nabijheid van het gemeentehuis (in de openbare ruimte) burgers te benaderen met het verzoek of zij een ondersteuningsverklaring willen afleggen. Wel kunt u wanneer u klachten krijgt van burgers, de betrokkenen van de politieke partij verzoeken discreter te opereren en niet in het gemeentehuis mensen te benaderen. Het ronselen van ondersteuningsverklaringen is niet toegestaan: men mag geen beloftes of geld in ruil voor de ondersteuningsverklaring aanbieden noch aannemen (artikel Z4,2e lid Kieswet).

Indien u naar aanleiding van deze nieuwsbrief of anderszins vragen heeft over de komende verkiezingen, dan kunt u die stellen via informatiepunt@kiesraad.nl. Het informatiepunt kunt u ook bellen op: 070-4267329.